

Onderwerp

Beantwoording vragen B&W Sliedrecht en Dordrecht naar aanleiding van formaldehyde lekkage bij DuPont

Vraag 1

Wat is er precies gebeurd? En wat is de oorzaak van het scheuren van de breekplaat?

Antwoord

Op 10 augustus 2016 heeft DuPont een formaldehyde lekkage geconstateerd in de Delrin Chemical fabriek. Deze werd mogelijk veroorzaakt door een openstaande afsluiter tijdens uitstomen van productielijn 2. De oorzaak is weggenomen door de afsluiter te sluiten en de afvoertrechter te spoelen waarna de geur niet meer wordt waargenomen.

In de avond van 11 augustus is op het terrein opnieuw een formaldehydegeur geconstateerd waarna DuPont een onderzoek gestart is in de Delrin Chemical fabriek. Op 12 augustus 2016 is de formaldehydelekkage via de meldkamer van DCMR gemeld aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ). Door DuPont is daarbij aangegeven dat het om een klein incident ging en dat er reeds actie was ondernomen door het bedrijf (oorzaak verholpen, emissie gestopt). OZHZ heeft het bedrijf toen opgedragen om het incident grondig te onderzoeken en een onderzoeksrapport in te dienen.

Tijdens een controlebezoek door OZHZ aan DuPont op 19 augustus 2016 heeft DuPont op vragen van toezichthouders aangegeven dat het onderzoek naar oorzaak en gevolgen van het incident in volle gang is en dat een gedetailleerde rapportage in september 2016 wordt verwacht.

Op dinsdag 20 september 2016 heeft OZHZ bericht van DuPont ontvangen over de uitkomsten van dit onderzoek met de mededeling dat is berekend dat er via de gescheurde breekplaat een formaldehyde emissie heeft plaatsgevonden van 2730 kg. Dit gegeven heeft de inschatting over de ernst van het incident veranderd en het management van OZHZ is daarna geïnformeerd. Op donderdag 22 september jl. zijn Gedeputeerde Staten (GS) geïnformeerd.

Direct nadat het incident is gemeld aan GS hebben wij actie ondernomen en opdracht gegeven aan OZHZ om alle feiten en omstandigheden in kaart te brengen. Dezelfde dag heeft OZHZ namens GS aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie. Tevens zijn de gemeenten Dordrecht en Sliedrecht op basis van de toen beschikbare informatie ingelicht.

Maandagavond 10 oktober 2016 heeft er opnieuw een incident plaatsgevonden waarbij circa 1 kg formaldehyde onbedoeld naar de lucht is geëmitteerd. DuPont heeft dit zelf geconstateerd en gemeld. Diezelfde avond heeft de provincie aangedrongen op het onmiddellijk stopzetten van twee productielijnen van de Delrin Chemical fabriek. DuPont heeft daarop besloten om deze productielijnen, tot nader order stil te leggen. De provincie ziet erop toe dat er geen productieactiviteiten plaatsvinden totdat DuPont een veilige situatie kan garanderen.

Op 11 oktober 2016 heeft er een gesprek plaatsgevonden met de directie van DuPont. In dat gesprek is aangegeven dat DuPont, naar de mening van de provincie, de Delrin Chemical fabriek niet mag opstarten voordat het bedrijf heeft aangetoond middels onafhankelijke veiligheidsstudies

dat zij voldoende maatregelen heeft genomen om de Delrin fabriek veilig te kunnen bedrijven zowel in technisch opzicht als qua bediening door operators.

De beschreven incidenten hebben er toe geleid dat OZHZ namens de provincie een aantal handhavingprocedures is gestart om herhaling van overtredingen te voorkomen. Inmiddels zijn twee formele lasten onder dwangsom opgelegd.

Op 3 november 2016 heeft u als betrokken gemeente een afschrift ontvangen van de brief aan Provinciale Staten¹. Als bijlagen zijn zowel de verspreidingsberekeningen als het oordeel van TNO en DG&J hierover meegestuurd.

Gedeputeerden Vermeulen en Janssen hebben op 15 november 2016 een gesprek gevoerd met de directie van DuPont. DuPont heeft de provincie geïnformeerd dat veiligheidsstudies naar alle onderdelen van de Delrin fabriek van DuPont zijn uitgevoerd en er een plan van aanpak is opgesteld. De veiligheidsstudies en het plan van aanpak van DuPont zijn door een onafhankelijk expert, te weten Witteveen + Bos, bekrachtigd. De conclusie is dat voldaan wordt aan de eisen die in de dwangsom van 12 oktober 2016 zijn gesteld aan het hervatten van het productieproces in de Delrin fabriek. In de loop van woensdag 16 november 2016 is DuPont begonnen met de voorbereidingen om de twee stilgelegde productielijnen van de Delrin fabriek van DuPont op te starten. De betrokken bestuurders van Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht zijn hierover geïnformeerd.

Vraag 2

U heeft aangegeven dat de lekkages pas na twee dagen door Dupont is opgemerkt. Wij vinden het onbegrijpelijk dat dit kon gebeuren. Hoe kan het zijn dat een scheur in een breekplaat pas na twee dagen ontdekt wordt? Betekent dit dat de veiligheidsprotocollen onvoldoende zijn of dat ze onvoldoende zijn nageleefd?

Antwoord

De informatie zoals wij over het incident van DuPont hebben ontvangen en het daarop volgende door OZHZ gezamenlijk met de Inspectie SZW ingestelde onderzoek heeft geleid tot de volgende voorlopige conclusies:

Een breekplaat is een veiligheidsvoorziening die bij een te hoge druk in het systeem deze gecontroleerd laat ontsnappen. Het openen van een breekplaat wordt normaliter gesignaleerd door de aanwezige drukschakelaar zodat direct maatregelen genomen kunnen worden. Uit informatie van DuPont blijkt dat in dit geval een breekplaat is gescheurd zonder dat er aantoonbaar sprake was van een te hoge druk. De signalering heeft daarbij gefaald, mede vanwege een aanwezige omloopleiding. Hierdoor kon formaldehyde, in eerste instantie ongemerkt, via een schoorsteen op een hoogte van 47 meter ontsnappen. De in de fabriek aanwezige meetsystemen hebben deze emissie niet gedetecteerd, dit in tegenstelling tot de emissie van 10 augustus waarbij wel verhoogde waarden zijn gemeten.

¹ https://staten.zuid-holland.nl/DMS_Import/Statencommissie_Verkeer_en_Milieu_VenM/Ingekomen_stuk/2016/Brief_van_gedeputeerd_en_Janssen_en_Vermeulen_met_informatie_over_DuPont_Chemours.org

Na het incident zijn daarom de volgende maatregelen genomen door DuPont om herhaling van een soortgelijk incident te voorkomen. DuPont heeft de route (omloopleiding) die mede de oorzaak was van het ongemerkt vrijkomen van formaldehyde uit de reactor afgesloten en de instelling van de drukschakelaar gewijzigd. Op 3 en 5 oktober 2016 hebben OZHZ en de Inspectie SZW gezamenlijk een inspectie uitgevoerd bij de Delrin Chemical fabriek. Hierbij is vastgesteld dat het risico op een emissie van formaldehyde op een vergelijkbare wijze als zich tijdens het incident heeft voorgedaan, nu beheerst wordt.

Vanwege de omvang van de emissie is dit incident meldingsplichtig bij de Europese Commissie². Dat betekent dat ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) verplicht is onderzoek te doen naar het incident. De Raad onderzoekt hierbij de directe oorzaak van de emissie en eventueel achterliggende oorzaken en bekijkt welke lessen er te leren zijn voor de gehele industrie. De OvV kan bij zijn onderzoek naar het incident ook het optreden van de betrokken overheidsinstanties betrekken. Wij kunnen niet vooruitlopen op de uitkomsten van het OvV onderzoek.

Vraag 3

Wordt deze veiligheidsvoorziening op meer plekken in het complex toegepast? Bent u met ons van mening dat de exploitant zodra in het productieproces een afwijking optreedt (/de voorziening faalt) een alarmmelding moet krijgen?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 2.

GS hebben naar aanleiding van het incident meerdere maatregelen genomen. Eén daarvan betreft het opleggen van een last onder dwangsom waarmee DuPont opgedragen wordt om onafhankelijke veiligheidsstudies uit te laten voeren naar alle onderdelen van de Delrin Chemical fabriek. Daarnaast is er een last onder dwangsom in procedure waarin geëist wordt dat er controle moet plaatsvinden of de fabriek gebouwd is zoals ontworpen om daarmee alle maatregelen te kunnen nemen die nodig zijn voor de veiligheid.

In de omgevingsvergunning worden eisen gesteld aan de monitoring van het productieproces. Het bedrijf heeft een Veiligheidsbeheerssysteem dat moet zorgen voor een veilig productieproces. OZHZ houdt hier namens de provincie toezicht op samen met de Inspectie SZW en de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. In november 2016 zal er samen met de Inspectie SZW en de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid een meerdaagse BRZO controle worden uitgevoerd op het Veiligheidsbeheerssysteem.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het optreden van DuPont en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid nadat de lekkage was geconstateerd?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 1.

² Zie artikel 18 en bijlage VI van richtlijn 2012/18/EU, PbEU L 197, 24.7.2012.

Voor GS staan gezondheid en veiligheid voorop. Het bedrijf is primair zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Wij zijn van mening dat DuPont eerder melding van een ongewoon voorval had moeten doen en ook sneller informatie over de grootte van de emissie had moeten delen met OZHZ. Daarmee was OZHZ in staat gesteld eerder GS en de betrokken gemeenten te informeren.

Op basis van de eerste informatie van het bedrijf waarbij gemeld werd dat het een klein incident betrof, inmiddels maatregelen waren genomen en de lekkage was opgeheven, heeft OZHZ, op basis van de op dat moment beschikbare informatie en voor zover nu is gebleken, adequaat gehandeld. Dat achteraf blijkt dat de gevolgen van de lekkage door DuPont verkeerd zijn beoordeeld doet daar niet aan af.

Om een veilige situatie af te dwingen en herhaling te voorkomen verzwaren en verscherpen wij het toezicht en nemen wij verschillende maatregelen richting DuPont. Zo is er een last onder dwangsom in voorbereiding gericht op het onverwijld melden van alle ongewone voorvallen en het delen van alle relevante informatie.

Voor een overzicht van alle genomen maatregelen verwijzen wij u naar de Lid GS brief 'maatregelen n.a.v. formaldehyde incidenten bij DuPont' die u op 11 oktober 2016 heeft ontvangen.³

Vraag 5

U heeft aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie. Is sprake van een toegelaten emissie van formaldehyde ter grootte van 4.600 kg/jaar voor DuPont en Chemours tezamen of alleen voor DuPont?

Antwoord

In de omgevingsvergunning van Chemours van 3 oktober 2013 is de vergunde emissie van formaldehyde teruggebracht van 11.496 naar 4.600 kg per jaar. Deze jaarvracht geldt voor de gezamenlijke locatie van DuPont en Chemours. Voor de Delrin DCA-DFA fabriek van DuPont geldt conform voorschrift D.2 van de omgevingsvergunning van 3 oktober 2013 dat de emissie van formaldehyde de jaarvracht van 3000 kg niet mag overschrijden. Uit informatie van het bedrijf blijkt dat er tot 31 augustus 2016 sprake is geweest van een reguliere emissies van 818 kg formaldehyde door de Delrin Chemical fabriek.

De overige 1600 kg per jaar is conform voorschrift D.2 van de omgevingsvergunning van 3 oktober 2013 vergund aan de Formaldehyde fabriek. Uit informatie van het bedrijf blijkt dat daar tot 31 augustus 2016 sprake is van een reguliere emissie van 125 kg formaldehyde.

Vraag 6

Weet u hoeveel kilogram formaldehyde DuPont en Chemours (ieder afzonderlijk en tezamen) in 2016 tot 26 september hebben uitgestoten?

³ Brief van 11 oktober 2016, kenmerk PZH-2016-568098369. In te zien via https://staten.zuid-holland.nl/DMS_Import/Statencommissie_Verkeer_en_Milieu_VenM/2016/Verkeer_en_Milieu_26_oktober_2016/Openering_procedurevergadering/Ingekomen_stukken/Stuknr_568310649.org

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 5.

Vraag 7

Betreft het nu lopende onderzoek de gehele veiligheidsketen rond formaldehyde of alleen de betreffende fabriek

Antwoord

GS hebben naar aanleiding van het incident meerdere maatregelen genomen. Eén daarvan betreft het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom waarmee DuPont opgedragen wordt om onafhankelijke veiligheidsstudies uit te laten voeren naar alle installaties van de Delrin Chemical fabriek. Daarnaast wordt ten aanzien van alle DuPont fabrieken geëist dat er controle moet plaatsvinden of de fabriek gebouwd is zoals ontworpen.

Vraag 8

Wij geven nadrukkelijk ter overweging om zowel gelet op de mogelijkheid dat de vergunde jaarvracht is overschreden alsook dat nu de ernst van het incident duidelijk is, een productiestop af te dwingen, in ieder geval totdat u zich ervan verzekerd heeft, dat bij DuPont orde op zaken is gesteld. Wat is uw reactie hierop?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 1.

Vraag 9

DuPont meldt dat doordat de uitstoot op grote hoogte plaatsvond, er geen gevaar is geweest voor de omgeving. Kunt u dit feitelijk bevestigen? Zijn er risico's geweest voor de volksgezondheid en de gezondheid van de medewerkers? Zo ja welke?

Antwoord

DuPont heeft naar aanleiding van het incident een verspreidingsberekening op laten stellen door extern ingenieursbureau Antea. Op 30 september 2016 heeft OZHZ het rapport ontvangen en beoordeeld in samenspraak met de DCMR milieudienst Rijnmond, DG&J en het RIVM.

Naar aanleiding van de beoordeling heeft OZHZ aanvullende vragen gesteld aan DuPont en verzocht om een tweede verspreidingsberekening. DuPont heeft op 20 oktober 2016 de definitieve rapportage, opgesteld door Antea, ingediend waarmee de aanvullende vragen beantwoord zijn. Tevens is het rapport ge complementeerd met de gevraagde tweede verspreidingsberekening van Buro Blauw.

Beide verspreidingsberekeningen zijn beoordeeld door OZHZ. Tevens is TNO gevraagd om te controleren of de door DuPont genoemde hoeveelheid geëmitteerde formaldehyde correct is berekend. Aan DG&J is gevraagd te adviseren over de mogelijke gezondheidsrisico's van de emissie.

TNO heeft de rapportage beoordeeld en bevestigd dat de onderliggende berekeningen waarmee de grootte van de emissie is bepaald correct zijn uitgevoerd en de berekende massaastroom (de hoeveelheid geëmitteerde formaldehyde in kg/uur) van de juiste orde grootte is. Deze conclusie komt overeen met het oordeel van de betrokken omgevingsdiensten OZHZ en DCMR.

DG&J is op basis van het definitieve rapport tot de volgende conclusies gekomen:

- De meeste omwonenden hebben naar verwachting niets gemerkt van de formaldehyde lozing.
- Mogelijk hebben enkele omwonenden tijdens de lozing formaldehyde kunnen ruiken.
- Mogelijk hebben enkele omwonenden tijdelijk lichte irritatie van ogen of luchtwegen ondervonden.
- Er zijn door de lozing voor de omwonenden geen nadelige gezondheidseffecten op de langere termijn te verwachten.
- Het risico op kanker door de lozing is verwaarloosbaar klein.

Het onderzoek naar eventuele risico's voor omwonenden als gevolg van het formaldehyde incident is met de adviezen van TNO en de DG&J afgerond.

Voor de beantwoording van uw vraag naar de gevolgen voor de gezondheid van medewerkers verwijzen wij naar de antwoorden op de Tweede Kamervragen die de staatssecretaris, mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gegeven.⁴

Vraag 10

Bent u ervan op de hoogte of de emissie schade kan hebben veroorzaakt aan het milieu in de omgeving? Zo ja, hoe is dat vastgesteld en wat is u daarover bekend? Zo neen, hoe verwacht u dat alsnog vast te stellen?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 9 voor de effecten op de volksgezondheid. De verspreidingsberekening en de beoordeling daarvan bevatten geen uitspraken over andere milieueffecten. Vanwege de duur en hoogte van de emissie worden significante langetermijneffecten op het omgevingsmilieu niet aannemelijk geacht.

Vraag 11

Bent u met ons van mening dat DuPont de ernst van dit incident volledig heeft onderschat? Wat betekent dit voor het toezichtregime? Bent u met ons van mening dat DuPont u en de besturen van de direct betrokken gemeenten direct na kennisgeving van het incident had moeten informeren? Zo ja welke actie gaat u hierop nemen?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 4.

⁴ <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/ah-tk-20162017-234.html>

Vraag 12

Bent u bereid om bij incidenten waarbij Sliedrecht effectgebied is, alle relevante onderzoeksrapporten aan de gemeente beschikbaar te stellen?

Gedeputeerde Staten zijn het Wabo bevoegd gezag voor de inrichtingen van DuPont en Chemours. In dat kader verleent de provincie de vergunning, houdt toezicht en treedt handhavend op. De provincie beoordeelt de relevante informatie en betreft hierbij de benodigde instanties zoals in het geval van de verspreidingsberekening TNO, de DG&J en het RIVM. De provincie informeert vanuit haar rol als bevoegd gezag de betrokken gemeenten actief. Alle definitieve onderzoeksrapporten naar de mogelijke effecten op de volksgezondheid zijn inmiddels met u gedeeld.

Vraag 13

Hoe kijkt u terug op de gang van zaken rond dit incident? Welke zaken moeten wat u betreft verbeteren?

Antwoord

Voor GS staan gezondheid en veiligheid voorop. Het bedrijf is zelf primair verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Om een veilige situatie af te dwingen en herhaling te voorkomen, verzwaren en verscherpen wij het meldingsregime en het toezicht.

Zoals toegelicht in onze brief van 11 oktober 2016 heeft OZHZ namens de provincie een aantal handhavingsprocedures opgestart om daarmee herhaling van overtredingen te voorkomen. Inmiddels zijn twee formele lasten onder dwangsom opgelegd. Op 12 oktober 2016 heeft OZHZ namens de provincie een handhavingsbesluit genomen inhoudende dat het bedrijf een onafhankelijke veiligheidsstudie moet uitvoeren naar alle onderdelen van de Delrin Chemical fabriek en de daarin geïdentificeerde maatregelen dient uit te voeren. Voor de overige voorgenomen handhavende maatregelen zijn inmiddels de vooraankondigingen van de lasten onder dwangsom verstuurd.

Verder hebben wij DuPont medegedeeld dat de stilgelegde Delrin Chemical fabriek niet opgestart mag worden totdat het bedrijf middels veiligheidsstudies heeft aangetoond dat zij voldoende maatregelen heeft genomen om deze fabriek veilig te kunnen bedrijven.

Zoals genoemd bij de beantwoording van vraag 1 heeft DuPont inmiddels voldaan aan de eisen die in de dwangsom van 12 oktober 2016 zijn gesteld. In de loop van woensdag 16 november 2016 is DuPont begonnen met de voorbereidingen om de twee stilgelegde productielijnen van de Delrin fabriek van DuPont op te starten. De betrokken bestuurders van Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht zijn hierover geïnformeerd.